

**PRIJEDLOG
ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O JAMSTVU IZMEĐU
REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKE INVESTICIJSKE BANKE
ZA PROJEKT ZAVRŠETKA AUTOCESTE NA X KORIDORU
U REPUBLICI HRVATSKOJ
S KONACNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU
UGOVORA O JAMSTVU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I
EUROPSKE INVESTICIJSKE BANKE
ZA PROJEKT ZAVRŠETKA AUTOCESTE NA KORIDORU X
U REPUBLICI HRVATSKOJ**

I. USTAVNO UTEMELJENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni temelj za donošenje Zakona o potvrđivanju Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke (u daljnjem tekstu: Ugovora o jamstvu) za Projekt završetka autoceste na X koridoru u Republici Hrvatskoj sadržan je u odredbama članka 139. Ustava Republike Hrvatske (“Narodne novine”, broj 41/2001. – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE ZAKONOM ŽELI POSTICI

1. OCJENA STANJA

1.1. O Europskoj investicijskoj banci

Europska investicijska banka (u daljnjem tekstu EIB), osnovana 1958. Rimskim sporazumom Europske zajednice, jest financijska institucija Europske unije (u daljnjem tekstu EU) sa sjedištem u Luksemburgu. Članice EIB-a su države EU i njih svih dvadeset i pet zajednicki, prema svojoj ekonomskoj snazi unutar EU, uplacuju kapital EIB-a. Ukupni upisani kapital iznosi 163,7 milijardi EUR-a. Za potrebe financiranja projekata EIB se dodatno zadužuje na tržištima kapitala pod vrlo povoljnim uvjetima buduci da agencije za ocjenu kreditne sposobnosti redovito EIB ocjenjuju s «AAA». Glavni ciljevi EIB-a su jačanje gospodarski manje razvijenih dijelova EU. EIB financira projekte prvenstveno unutar EU, a potom i projekte izvan EU koji povoljno utjecu na jačanje europskih integracija. Tako EIB ima mandat za odobravanje zajmova i u državama srednje i istočne Europe i određenim mediteranskim državama koje su zatražile članstvo u EU, te državama Euro-mediterranskog partnerstva, itd. EIB spada u red financijskih institucija sa najpovoljnijim uvjetima za zaduživanje jer ne zaračunava dodatne naknade. Polugodišnje plativu kamatu na zajmove u EUR EIB trenutno obračunava po promjenjivoj kamatnoj stopi od 2,35%, što uključuje i maržu od 0,40%, ili po fiksnoj kamatnoj stopi od 4,65% za zajmove na razdoblje od 15 godina.

1.2. O reguliranju pravnih i financijskih odnosa u pogledu otplate starih dugova

Nakon uspostavljanja diplomatskih odnosa s tadašnjom Europskom zajednicom, Hrvatska je od 1992. započela suradnju s EIB-om. Tijekom 1992. i 1993. uređeni su

nacini i uvjeti preuzimanja i podmirivanja obveza po zajmovima medunarodnih financijskih institucija dodijeljenih korisnicima sa sjedištem u Hrvatskoj za ciję otplate je ona preuzela obveze temeljem ranije danih jamstava bivše SFRJ, a u koje su uvršteni i zajmovi EIB-a. Sukladno tim propisima zajmoprimci su uredno otplacivali dospjele obveze prema EIB-u i koristili preostala ne povucena sredstva zajmova.

U 1994. godini EIB je izvršio podjelu zajmova ranije dodijeljenih bivšoj SFRJ po nacelu sukcesije te registrirao pod novim brojevima šest preostalih neotplacenių zajmova ili dijelova zajmova korištenih od zajmoprimaca iz Hrvatske, a to su slijedeći zajmovi:

- zajam Hrvatskoj elektroprivredi (izgradnja dispecerskog centra),
- dva zajma Hrvatskim željeznicama (kapitalni remont Dobova - Tovarnik, kapitalni remont i zaobilaznica oko Zagreba, te informatizacija)
- tri zajma Hrvatskim cestama (Okucani-Prvca, Lužani-Brodski Stupnik, Brodski Stupnik- Velika Kapanica).

Ti naslijedeni dugoročni zajmovi, dodijeljeni u razdoblju 1982.-1989.godine, bili su nominirani u ECU-ima, a koristili su se u razlicitim valutama placanja i otplacuju se prema ugovorenim planovima otplate u razlicitim valutama.

Iznos duga po toj osnovi- tzv. "naslijedeni dug" (iskazan u 11 valuta placanja) na dan 31. prosinca 1994. iznosio je protuvrijednost 877.147.661,94 kuna (po srednjem tecaju Hrvatske narodne banke na taj dan). Pravni i financijski odnosi regulirani su sklapanjem Sporazuma o garanciji i Ugovornog pisma br. 0298 cime je Hrvatska postala jamac ili zajmoprimac po osnovu starih zajmova EIB-a.

U razdoblju od 1995. do 2002. godine dospjele obveze po zajmovima za financiranje cesta i željeznice uredno i na vrijeme su podmirivane iz sredstava državnog proračuna, dok je Hrvatska elektroprivreda podmirivala svoje obveze vlastitim sredstvima. Nakon podmirjenja do sad dospjelih obveza sa stanjem 31.12.2003. dug prema EIB-u iznosi 312.271.986,21 kuna (po srednjem tecaju Hrvatske narodne banke).

1.3. O uspostavljanju institucionalnih odnosa

Nakon što je Hrvatskoj 1995. u Bruxellesu urucen Nacrt protokola o financijskoj suradnji s EU, ostvareni su prvi preduvjeti za dobivanje financijske podrške EU u vidu dugoročnih zajmova EIB-a.

Nakon što je Vijeće ministara Europske unije 7. studenog 2000. godine odobrilo mandat EIB-u da financijski podupre infrastrukturne projekte i projekte razvoja privatnog sektora u Hrvatskoj, već 13. prosinca 2000. Hrvatska i EIB sklopili su Okvirni sporazum koji uređuje aktivnosti EIB-a u Hrvatskoj¹. Na temelju tog Okvirnog ugovora, Odbor guvernera EIB-a odobrio je 6. veljace 2001. davanje

¹ Zakon o potvrđivanju Okvirnog ugovora između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke koji uređuje aktivnosti EIB-a u Hrvatskoj ("Narodne novine – međunarodni ugovori", br. 6/01).; Okvirno ugovor je stupio na snagu 30. listopada 2001.

zajmova za investicijske projekte u Hrvatskoj i time je konacno omoguceno vodenje pregovora i sklapanje prvih ugovora o zajmovima.

Republika Hrvatska i EIB su od sklapanja Okvirnog sporazuma potpisali su ukupno 13 zajmova, od cega 9 javnih i 4 privatna zajma u ukupnom iznosu od 491 milijuna EUR.

Javni zajmovi su slijedeci:

- Projekt obnove infrastrukture i modernizacije sustava signalizacije i telekomunikacija na dijelovima Vc Pan Europskog koridora (ugovor o financiranju s Hrvatskim željeznicama d.o.o.) u iznosu od 40.000.000,00 EUR
- Projekt obnove državnih cesta (ugovor o financiranju s Hrvatskim cestama d.o.o.) u iznosu od 60.000.000,00 EUR
- Globalni zajam HBOR-u u iznosu od 10 milijuna EUR za projekt obnove i izgradnje komunalne infrastrukture te razvoj turizma te malog i srednjeg poduzetništva. Iznos zajma je 10.000.000,00 EUR.
- Projekt autoceste Rijeka-Zagreb (ugovor o financiranju s Autocestom Rijeka-Zagreb d.d.) u iznosu od 60.000.000,00 EUR
- Projekt kontrole zracne plovidbe Zagreb (ugovor o financiranju s Hrvatskom kontrolom zracne plovidbe d.o.o.) u iznosu od 20.000.000,00 EUR
- Projekt sanacije autocesta u RH (Ugovor o financiranju s Hrvatskim autocestama d.o.o.) u iznosu od 50.000.000,00 EUR
- Projekt obnove komunalne infrastrukture na podrucjima od posebne državne skrbi, iznos zajma 50.000.000,00 EUR,
- Projekt izgradnje plinovodnog sustava u Republici Hrvatskoj investitora Plinacro d.o.o. (Ugovor o financiranju s Plinacro d.o.o.) u iznosu od 90.000.000,00 EUR, te
- Projekt završetka autoceste na X koridoru u Republici Hrvatskoj (ugovor o zajmu Hrvatskim autocestama d.o.o.) u iznosu od 45.000.000,00 EUR.

Privatni zajmovi:

- HVB Bank u iznosu od 20.000.000,00 EUR,
- Privredna banka u iznosu od 16.000.000,00 EUR,
- Raiffeisen bank Austria d.d. 20.000.000,00 EUR,
- Raiffeisen leasing d.o.o. u iznosu od 10.000.000,00 EUR.

U pripremi se nalaze sljedeci dugorocni novi zajmovi: javni zajmovi za Projekt zaštite od onečišćenja voda na priobalnom podrucju, te za Projekt komunalne infrastrukture II- za podrucja od posebne državne skrbi, pogranična podrucja i brdsko-planinska podrucja, globalni zajam HBOR-u, te za privatni sektor globalni zajam Zagrebackoj banci.

* * *

EIB je pokazala interes da zajedno s Europskom bankom za obnovu i razvitak sufinancira završetak autoceste na X koridoru u Republici Hrvatskoj, odnosno izgradnju posljednje neizgradene 29,43 km duge dionice autoceste Zagreb – Lipovac od

Županje do Lipovca, koju cine poddionica Županja - Spacva (15,95 km) i poddionica Spacva - Lipovac (13,48 km).

Tijekom 2004. godine s EIB su vodeni pregovori o zajmu Hrvatskim autocestama d.o.o. (uz državno jamstvo) u visini od 45,0 milijuna EUR za Projekt završetka autoceste na X koridoru u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: Projekt).

U skladu s Odlukom Vlade Republike Hrvatske (klasa: 340-03/03-01/03, urbroj: 5030115-04-3, od 20. svibnja 2004. godine), ovlašteno izaslanstvo Republike Hrvatske je u Zagrebu dana 25. svibnja i 14. lipnja 2004. godine obavilo završne pregovore s Europskom investicijskom bankom o Ugovoru o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke i o Ugovoru o financiranju između Europske investicijske banke i Hrvatskih autocesta d.o.o. za navedeni Projekt.

Vlada Republike Hrvatske je 30. lipnja 2004. godine prihvatila Izvješće o završnim pregovorima te ministra financija ovlastila da potpiše Ugovor o jamstvu. Ugovor o jamstvu i Ugovor o financiranju za Projekt završetka autoceste na X koridoru u Republici Hrvatskoj potpisani su u srpnju 2004. godine. Ugovor o jamstvu potpisao je za Republiku Hrvatsku ministar financija Ivan Šuker, a za EIB Thomas Barret, direktor i Gerhard Hütz, pomocnik direktora. Ugovor o financiranju potpisali su za EIB Emanuel Maravic, direktor i Roderick Dunnett, pomocnik direktora, a za Hrvatske autoceste d.o.o. predsjednik Uprave Mario Crnjak.

2. Cilj koji se Zakonom želi postići

Zakonom se potvrđuje Ugovor o jamstvu za zajam ugovoren Ugovorom o financiranju između EIB i Hrvatskih autocesta d.o.o. za Projekt završetka autoceste na X koridoru u Republici Hrvatskoj.

Autocesta Zagreb-Lipovac je u cestovnoj mreži Republike Hrvatske razvrstana kao državna cesta D-4, a u europskoj je mreži u Transeuropskom koridoru X.

Projekt obuhvata zemljane radove, izgradnju trase i objekata te postavljanje opreme i prometnih znakova. Pocetak gradevinskih radova predviden je u 2004. godini, a okoncanje i puštanje u promet dionica autoceste krajem 2006. godine. Ukupna vrijednost radova izgradnje i opremanja autoceste od Županje do Lipovca procjenjuje se na 90,0 milijuna EUR, a investitor radova je društvo Hrvatske autoceste d.o.o. Projekt sufinanciraju EIB dugorocnim zajmom u iznosu od 45,0 milijuna EUR i Europska banka za obnovu i razvoj dugorocnim zajmom u iznosu od 45,0 milijuna EUR (zajam s EBRD ugovoren je u 2003. godini uz državno jamstvo, a Ugovor o jamstvu za taj zajam potvrđen je u 2004. godini).

Zajam je odobren na 25 godina, uz pocek od 5,5 godina.

Sredstva zajma bit ce na raspolaganju za korištenje odmah nakon što Ugovor o jamstvu stupi na snagu. Posljednja dionica autoceste Zagreb-Lipovac trebala bi biti

završena i puštena u promet do kraja prosinca 2006. godine. Korištenje kreditnih sredstava predviđa se od 2004. do najkasnije 1. travnja 2007. godine.

Iz sredstava zajma podmirivati će se troškovi radova koji će se za potrebe izvršenja Projekta nabavljati putem međunarodnog natjecaja i troškovi usluga savjetnika.

* * *

OPIS ZAJMA

Zajmodavac:	Europska investicijska banka (EIB)
Zajmoprimac:	Hrvatske autoceste d.o.o.
Jamac:	Republika Hrvatska
Namjena: Hrvatskoj	Projekt završetka autoceste na Koridoru X u Republici
Iznos zajma:	45.000.000,00 EUR (ili ekvivalent u drugoj valuti)
Povlacenje:	do 01.travnja 2007.godine u najviše 10 tranši
Pocetak:	5,5 godina
Rok otplate:	25 godina
Vrsta otplate:	u jednakim polugodišnjim iznosima
Kamata:	prema odabiru zajmoprimaca, a po prihvatu zajmodavca, kod povlacenja sredstava kredita: a) fiksna kamatna stopa (indikativna fiksna kamata na dan 25. svibnja 2004. iznosila je 4,91 % godišnje, a na dan 8. rujna 2004. iznosila je 4,65% godišnje) ili b) promjenjiva kamatna stopa - na temelju troškova financiranja EIB-a ali ne više od relevantne međubankarske stope uvećane do 0,40 % p.a., uz mogućnost konverzije u fiksnu stopu nakon povlacenja tranše (indikativna promjenjiva kamata, uključujući i maržu od 0,40%, na dan 25. svibnja 2004. iznosila je 2,69 %, a na dan 8. rujna 2004. iznosila je 2,35% godišnje)
Zatezna kamata:	a) za tranše s fiksnom kamatnom stopom veći iznos od: redovna fiksna kamata + 0,25% ili EURIBOR + 2,00% godišnje b) za tranše s promjenjivom kamatnom stopom: EURIBOR + 2,00% godišnje

- Troškovi zajma: nema redovnih troškova za aranžiranje i rezervaciju sredstava; mogući su troškovi eventualne odgode, otkaza, obustave ili prijevremene otplate sukladno Ugovoru o financiranju
- Plaćanja: sva plaćanja EIB-u biti će izvršena u punom iznosu bez umanjenja za poreze, namete ili bilo kakve troškove
- Završetak projekta: do 31. prosinca 2006.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

1. Potvrđivanje Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke za Projekt završetka autoceste na Koridoru X u Republici Hrvatskoj
2. Način podmirivanja financijskih obveza koje mogu nastati za Republiku Hrvatsku kao jamcu po Ugovoru o jamstvu
3. Nadležnost nad provedbom Ugovora o jamstvu

IV. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Društvo Hrvatske autoceste d.o.o., temeljem Ugovora o financiranju za Projekt završetka autoceste na Koridoru X u Republici Hrvatskoj, obvezalo se kao zajmoprimac redovito i u potpunosti izvršavati sve financijske obveze prema EIB koje proizlaze u svezi s provedbom projekta. Izvršavanje Ugovora o jamstvu neće zahtijevati dodatna financijska sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske, osim potencijalnu obvezu otplate kredita u svojstvu jamca.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje Zakona po hitnom postupku predlaže se sukladno članku 159. stavku 1. Poslovnika Hrvatskog sabora ("Narodne novine", broj 6/2002. - pročišćeni tekst, 41/2002. i 58/2004.) i to u drugim osobito opravdanim razlozima, budući da je njegovo stupanje na snagu pretpostavka za povlačenje zajma.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već potpisanim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka u pravilu ne mogu vršiti

izmjene ili dopune teksta međunarodnog ugovora, predlaže se da se ovaj Prijedlog Zakona raspravi i prihvati po hitnom postupku, objedinjavajući prvo i drugo citanje.

VI. KONACNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O JAMSTVU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ ZA PROJEKT ZAVRŠETKA AUTOCESTE NA X KORIDORU U REPUBLICI HRVATSKOJ

Na temelju članka 16. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora ("Narodne novine", broj 28/96.), a polazeći od članka 139. Ustava Republike Hrvatske, predlaže se pokretanje po hitnom postupku donošenja Zakona o potvrđivanju Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke za Projekt završetka autoceste na Koridoru X u Republici Hrvatskoj.

Nacrt Konacnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke za Projekt završetka autoceste na Koridoru X u Republici Hrvatskoj glasi:

**KONACNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA
O JAMSTVU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKE
INVESTICIJSKE BANKE ZA PROJEKT ZAVRŠETKA AUTOCESTE NA
KORIDORU X U REPUBLICI HRVATSKOJ**

Članak 1.

Potvrđuje se Ugovor o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke za Projekt završetka autoceste na Koridoru X u Republici Hrvatskoj, potpisan dana 22. srpnja 2004. godine od strane Republike Hrvatske a 29. srpnja 2004. godine od strane Europske investicijske banke, u izvorniku na engleskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Ugovora iz članka 1. ovoga Zakona u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

Članak 3.

Tekst Ugovora o financiranju između Europske investicijske banke i društva Hrvatske autoceste d.o.o. za Projekt završetka autoceste na Koridoru X u Republici Hrvatskoj, potpisan dana 14. srpnja 2004. godine od strane Hrvatskih autocesta d.o.o. a 29. srpnja 2004. godine od strane Europske investicijske banke, u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

Članak 4.

Financijske obveze koje bi mogle nastati za Republiku Hrvatsku kao jamca temeljem ovoga Zakona podmirivat će se u skladu s odredbama propisa o izvršavanju državnih proračuna za godine 2005. do 2029. prema planovima otplate do konacne otplate zajma.

Članak 5.

Za provedbu ovoga Zakona nadležno je Ministarstvo financija.

Članak 6.

Ugovor iz članka 1. ovog Zakona stupa na snagu danom stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 7.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Ur. broj:
Zagreb,

**Predsjednik Hrvatskog sabora
Vladimir Šeks**

O B R A Z L O Ž E N J E

Clankom 1. ovog Zakona propisano je da se potvrđuje Ugovor o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke za Projekt završetka autoceste na Koridoru X u Republici Hrvatskoj, a sukladno odredbama članka 139. Ustava Republike Hrvatske (“Narodne novine”, broj 41/2001. - pročišćeni tekst) čime se iskazuje formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana ovim Ugovorom o jamstvu.

Clanak 2. sadrži tekst Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke za Projekt završetka autoceste na Koridoru X u Republici Hrvatskoj, u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik.

Clanak 3. sadrži tekst Ugovora o financiranju između Europske investicijske banke i društva Hrvatske autoceste d.o.o. za Projekt završetka autoceste na Koridoru X u Republici Hrvatskoj, u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik.

Clankom 4. uređeno je da se potencijalne financijske obveze, koje bi mogle nastati za Republiku Hrvatsku kao jamca temeljem Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke za Projekt završetka autoceste na Koridoru X u Republici Hrvatskoj, podmiruju u skladu s odredbama propisa o izvršavanju državnih proračuna od 2004. do 2021. godine, prema planovima otplate do konačne otplate zajma.

Clankom 5. utvrđeno je da je provedba Zakona o potvrđivanju Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke za Projekt završetka autoceste na Koridoru X u Republici Hrvatskoj u nadležnosti Ministarstva financija.

Clankom 6. utvrđuje se stupanje na snagu Ugovora o jamstvu.

Clankom 7. utvrđuje se stupanje na snagu Zakona o potvrđivanju Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke za Projekt završetka autoceste na Koridoru X u Republici Hrvatskoj.